

EMIGRĂRI LA NORD ȘI LA SUD DE DUNĂRE ÎN PERIOADA 1828—1834

CONSTANTIN N. VELICHI

Cauzele care au provocat emigrarea la nord de Dunăre a bulgarilor ce se aflau sub jugul otoman sînt bine cunoscute¹. Datorită lor, la mijlocul secolului al XIX-lea găsim numeroase așezări bulgare, orășenești și țărănești, atît în Țara Românească și Moldova, cît și în sudul Rusiei.

Se știe de asemenea că aceste treceri la nord de Dunăre, care încep de prin secolul al XIV-lea, au atins punctul culminant în timpul războaielor ruso-turce și, mai ales, cu prilejul celor din 1806—1812 și 1828—1829. Dar asupra numărului bulgarilor veniți temporar sau stabiliți în Țara Românească la diferite date s-au încetățenit păreri și se citează cifre eronate. În lipsa altora, ele au trecut și în unele lucrări apărute recent. Astfel, în studiul consacrat vieții și operei lui Sofronie de Vrața, cunoscutul cercetător bulgar V. Sl. Kiselkov, fără a se ocupa în mod special de această problemă, afirmă că numărul bulgarilor de la noi, în 1803 «nu era mai mic de 100 000 de inși»², cifră care nu corespunde realității, fiindcă la acest număr nu s-au ridicat bulgarii din Țara Românească nici în urma celor două mari emigrații din 1806—1812 și 1828—1830.

Pe de altă parte, mai totdeauna au fost socotiți drept bulgari toți băjenarii care au trecut la nord de Dunăre, fără să se țină seamă că printre ei erau mulți români trecuți mai dinainte pe malul drept al fluviului. De altfel, emigrările de la nord la sud sînt și mai puțin cunoscute. Așa cum pe malul românesc al Dunării sau în apropierea lui se găsesc unele sate în care s-au așezat băjenari bulgari, tot așa pe cel bulgăresc, și în parte pe cel sîrbesc, se află sate în care au trecut, ca urmare a fugii de pe moșii (formă a luptei de clasă des întîlnită în orînduirea feudală), băjenari români, mai ales din satele de la Dunărea olteană. Mai mult, constatăm în anumite momente chiar o pendulare a populației de pe malurile Dunării: pe de o parte, români fugiți din țară se reîntorc în patrie în timpul celor două războaie amintite, pentru ca unii dintre ei să treacă apoi,

¹ *История на България*, ed. a 2-a, vol. I, Sofia, 1961, p. 274—275, 280, 313, 322, 324, 326, 335.

² V. Sl. Kiselkov, *Софронии Врачански*, Sofia, 1963, p. 72.